

Nr 283

Av herr **Senander m. fl.**, *angående förslag till 1956 års riksdags höstsession om en pensionsförsäkringsreform.*

Det har väckt stor besvikelse på arbetarhåll att regeringen ej avser att förelägga årets riksdag förslag till pensionsförsäkringsreform. Utredningar i saken har pågått under åtta år. I fjol ställdes i olika sammanhang i utsikt att 1956 års riksdag skulle bli i tillfälle att fatta beslut i frågan. Utredningens förslag att den allmänna pensionsförsäkring, som dess betänkande tar sikte på, skulle träda i kraft den 1 januari 1958 tyder på att tanken varit, att avgörandet skulle träffas vid innevarande års riksdag.

Även om det kan anföras skäl för den långa remisstid, som regeringen beslöt fastlägga för betänkandet, utgör detta intet reellt hinder för att reformen beslutas exempelvis av innevarande års höstriksdag. Eventuellt kunde man välja samma förfaringssätt som beträffande det nya prissättningsystemet för jordbruksprodukter. Propositionen härom framlades vid vårsessionens slut, men avgjordes först mot slutet av höstsessionen.

I fråga om tidpunkten för riksdagsbehandlingen måste man främst observera, att varje uppskov med ett förslag, som efter många års utredande äntligen föreligger, innebär att ytterligare årskullar av förvärvsarbetande hinner lämna produktionen — utan det förbättrade ålderdomsskydd, som det här är fråga om att ge.

Utan att i frågans nuvarande läge ta närmare ställning till huruvida pensionsförsäkringen bör ompänna praktiskt taget alla, är det dock nödvändigt att redan nu betona vissa synpunkter. Bland de stora grupper av äldre arbetare och tjänstemän, som nu är i närheten av pensionsåldern, har det vållat stark besvikelse att de, därest en allmän pensionsförsäkring kommer till stånd enligt av utredningen angivna linjer, praktiskt taget helt skulle utestängas från förbättrad ålderdomstrygghet. Löntagarna vänder sig också med rätta emot att den erforderliga förbättringen av ålderdomstryggheten skall dra med sig ytterligare betungande avgifter via skattsedlarna. Det torde vara en enstämmig uppfattning i de fackliga organisationerna och på arbetsplatserna, att arbetsgivarna skall åläggas svara för hela kostnaderna och att man därvid, som ett led i finansieringen i reformens inledande skede, bör överväga att ta i anspråk de stora pensionsfonder, som många företag — i synnerhet de större — förfogar över.

Sammanfattningsvis:

1) Reformen måste genomföras med riktpunkt att alla arbetare och tjänstemän tillförsäkras pension motsvarande minst två tredjedelar av slutlönen vid full arbetsförmåga.

2) Särskilda åtgärder måste därvid vidtagas för att tillgodose dem, som befinner sig i eller närmar sig pensionsåldern.

3) Pensionsåldern bör sänkas, framför allt för dem som är sysselsatta i tungt arbete.

4) Reformen skall genomföras på företagarnas bekostnad.

I statsverkspropositionen har regeringen signalerat, att ett förslag till finansieringsplan möjligen kommer att föreläggas årets riksdag, däremot inte något förslag angående själva reformen. Vi finner detta bakvänt. Det framstår väl som självklart, både ur riksdagens egen synvinkel och än mer för de hundratusentals löntagare, för vilka förverkligandet av detta reformkrav är ett livsintresse, att först själva reformen beslutas och i samband därmed finansieringen.

Löntagarna förväntar att frågan om skapande av verklig trygghet på ålderdomen, i första hand för de många som hittills saknat varje form av tjänstepension, snabbt bringas till lösning.

Vi föreslår,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om förslag till höstriksdagen 1956 om en pensionsförsäkringsreform, som tillförsäkrar löntagarna och jämförliga medborgargrupper verklig trygghet på ålderdomen; samt

att vid utformningen av detsamma de under punkterna 1—4 ovan anförda synpunkterna beaktas.

Stockholm i januari 1956

Knut Senander

Helmer Holmberg

Gustav Johansson

Gerda Nilsson